

FAKE NEWS

**ΟΔΗΓΟΣ
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ**

Fake News

Τι είναι τα *fake news*

Τα **Fake News** (ψευδείς ειδήσεις) είναι ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες που μπορεί να περιέχονται σε ψηφιακό ή έντυπο περιεχόμενο και συχνά παρουσιάζονται ως δημοσιογραφικές με σκοπό την εξαπάτηση του κοινού.

Ποιο σκοπό εξυπηρετούν

Ο σκοπός ύπαρξης των ψευδών ειδήσεων μπορεί να είναι:

- εμπορικός:** και να αφορά την προώθηση ενός προϊόντος ή τη δημιουργία κίνησης (traffic) προς μία ιστοσελίδα (clickbait)
- ιδεολογικός:** με σκοπό την παραπληροφόρηση ή τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.

Fake News

Γιατί οι ψευδείς ειδήσεις είναι επικίνδυνες

Μπορούν να :

- Παραπλανήσουν το κοινό διαδίδοντας λανθασμένες πληροφορίες
- Επηρεάσουν απόψεις και συμπεριφορές
- Δημιουργήσουν φόβο ή πανικό
- Αλλοιώσουν τη δημόσια εικόνα ατόμων ή οργανισμών
- Προκαλέσουν οικονομικές επιπτώσεις
- Επηρεάσουν τη δημόσια υγεία
- Επηρεάσουν πολιτικές διαδικασίες

 Οι ψευδείς ειδήσεις διαδίδονται ταχύτατα μέσω διαδικτύου και κοινωνικών δικτύων.

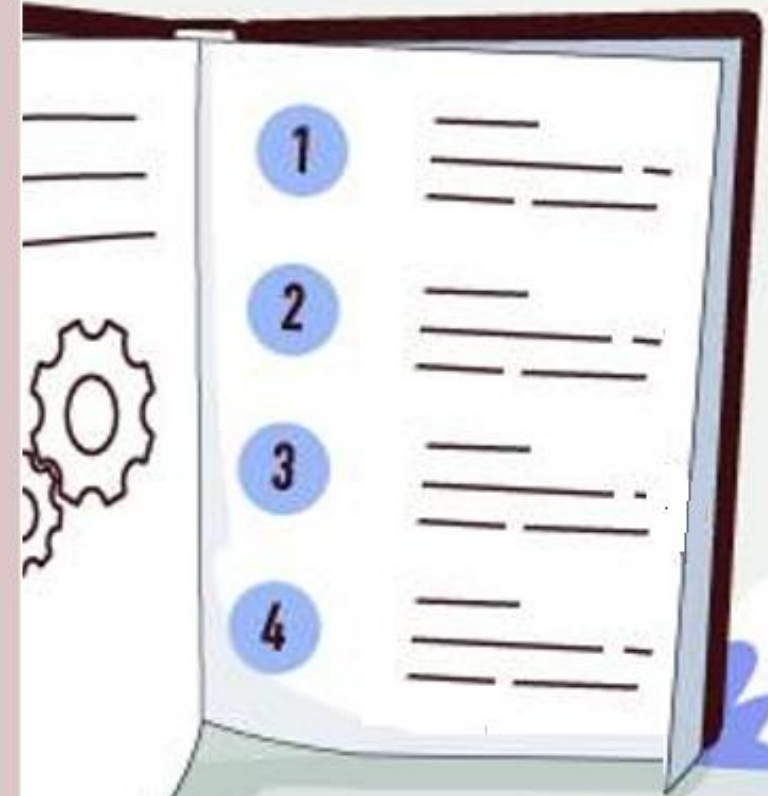

Οδηγός εντοπισμού Fake News

Ο παρακάτω οδηγός περιλαμβάνει 4 τρόπους με τους οποίους μπορείς να εντοπίζεις ψευδείς ειδήσεις:

- 👉 Επαλήθευση πηγής
- 👉 Διασταύρωση πληροφοριών
- 👉 Ανάλυση περιεχομένου
- 👉 Έλεγχος οπτικών στοιχείων

Επαλήθευση Πηγής

Κάθε φορά που διαβάζεις μια είδηση αναρωτήσου:

Έλεγχος του μέσου

Είναι αξιόπιστο το site που δημοσιεύει την είδηση;
Έχει ιστορικό διασποράς ψευδών ειδήσεων;
Μήπως η διεύθυνση URL έχει ασυνήθιστη κατάληξη π.χ. : .co;

Έλεγχος του συντάκτη

Υπάρχει το όνομα του συντάκτη ή είναι ανώνυμο άρθρο;
Γνωρίζεις άλλες αξιόπιστες δημοσιεύσεις του ίδιου συντάκτη;

Αξιοπιστία πλατφόρμας:

Η είδηση είναι αναρτημένη μόνο σε πλατφόρμες όπως: Facebook, TikTok ή YouTube χωρίς να αναφέρονται επίσημες πηγές;

Έλεγχος των πηγών και των παραπομπών

Αναφέρονται αξιόπιστες πηγές;
Αν ναι, οι πηγές όντως επιβεβαιώνουν την πληροφορία ή είναι διαστρεβλωμένες;

Διασταύρωση Πληροφοριών

📌 Είναι η είδηση διαθέσιμη σε άλλα αξιόπιστα μέσα;

Αναζήτησε το θέμα σε μεγάλα ειδησεογραφικά πρακτορεία.

Αν η είδηση εμφανίζεται μόνο σε μια πηγή, υπάρχει πιθανότητα να είναι ψευδής.

📌 Έλεγχος ημερομηνίας

Η είδηση είναι πρόσφατη ή αναδημοσιεύεται; Συχνά παλιές ειδήσεις παρουσιάζονται ως νέες για δημιουργία εντυπώσεων.

📌 Ποιοι υποστηρίζουν την πληροφορία;

Υπάρχουν επίσημες τοποθετήσεις από ειδικούς;

Αν οι μοναδικοί υποστηρικτές είναι ανεπιβεβαίωτες πηγές, να είσαι επιφυλακτικός/ή.

Ανάλυση Περιεχομένου

Τίτλος και γλώσσα

Είναι ο τίτλος παραπλανητικός ή υπερβολικά εντυπωσιακός;
Υπάρχουν ορθογραφικά ή συντακτικά λάθη;

Υπερβολικά συναισθηματικές αντιδράσεις

Χρησιμοποιούνται υπερβολικά συναισθηματικές, δραματικές ή προκλητικές εκφράσεις;
Περιέχονται ακραίοι ισχυρισμοί χωρίς στοιχεία;
Αν η είδηση προκαλεί ακραίο θυμό ή φόβο, ίσως είναι σχεδιασμένη να χειραγωγήσει.

Στυλ γραφής

Αν το κείμενο είναι με κεφαλαία γράμματα, περιέχει πολλά θαυμαστικά και υπερβολές, πιθανόν να είναι fake news.
Σοβαρά ειδησεογραφικά άρθρα έχουν ουδέτερο τόνο.

Έλεγχος Οπτικών Στοιχείων

Επαλήθευση εικόνων και video

Αν η φωτογραφία φαίνεται πολύ «γενική» ή υπερβολικά δραματική, μπορεί να είναι κατασκευασμένη.

Αναζήτησε σημάδια επεξεργασίας στις φωτογραφίες (π.χ. παραμορφώσεις, θολές άκρες).

Αν η εικόνα φαίνεται «ψεύτικη» ή περίεργα τέλεια, ίσως είναι δημιουργημένη με τεχνητή νοημοσύνη.

Χρησιμοποίησε εργαλεία όπως το Google Reverse image Search για να ελέγξεις αν η εικόνα έχει χρησιμοποιηθεί αλλού.

Αν ένα βίντεο φαίνεται αναληθές, δοκίμασε να το ελέγξεις μέσω εργαλείων όπως το InVID.

Προστασία από Παραπληροφόρηση

Μέτρα Προστασίας

- 👉 Χρησιμοποίησε έγκυρες πηγές.
- 👉 Χρησιμοποίησε εργαλεία επαλήθευσης.
- 👉 Εκπαίδευσε τον εαυτό σου! Μάθε περισσότερα για την παραπληροφόρηση και ενημέρωσε και τους γύρω σου.
- 👉 Σκέψου κριτικά! Διασταύρωσε τις πληροφορίες.
- 👉 Μην κοινοποιείς αμέσως - σκέψου πριν μοιραστείς!

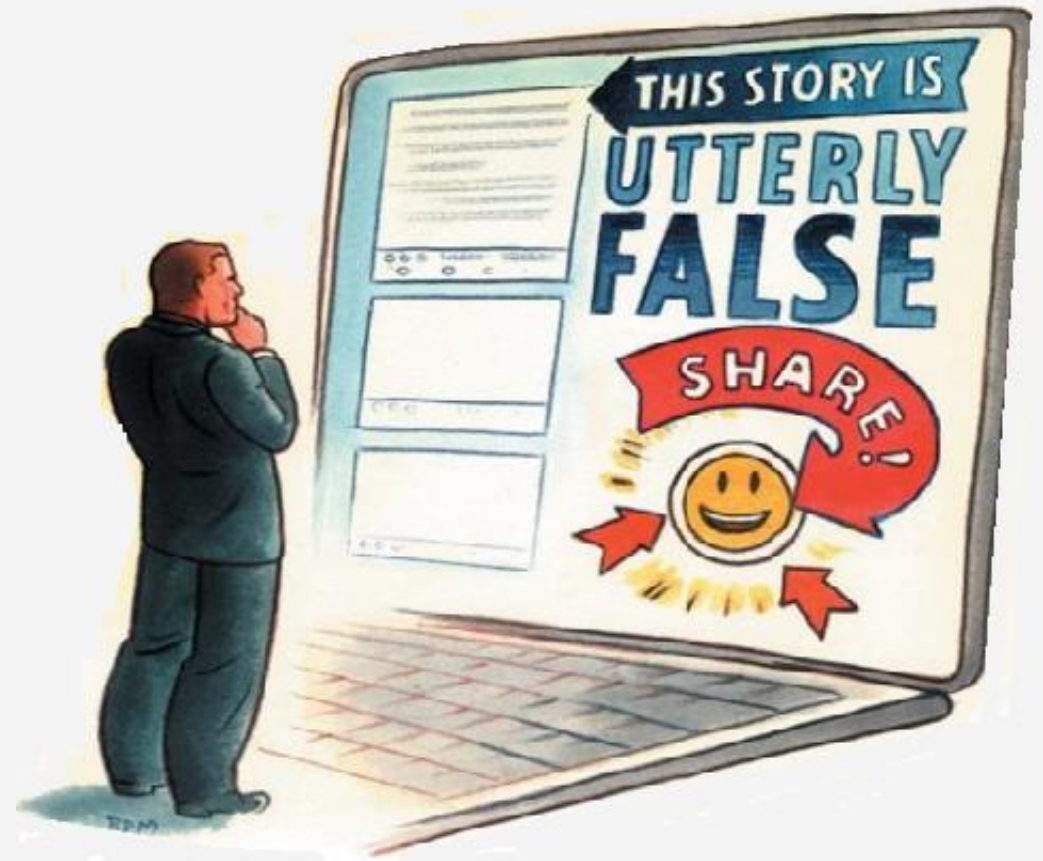
Η αξία της κριτικής σκέψης

Η κριτική σκέψη αποτελεί το πιο αποτελεσματικό εργαλείο για την αξιολόγηση των πληροφοριών στο διαδίκτυο. Φίλτραρε, ανέλυσε το περιεχόμενο το οποίο συναντάς στο διαδίκτυο και εντόπισε σχετικές ασυνέπειες και αναλήθειες.

Μην αφήνεις τα Fake news να σε χειραγωγούν

Μην πιστεύεις ότι βλέπεις

Έλεγξε – Σκέψου - Διασταύρωσε

Αναφορές

Ελληνικό κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, (xxxx),”*Fake News*”, URL:

<https://saferinternet4kids.gr/wp-content/uploads/2018/02/fake-news-per-page.pdf>

Επιθεώρηση Δικαίου Πληροφορικής @ Information Law Journal,(2021), URL:

<https://ejournals.lib.auth.gr/infolawj/index>

Ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη της Νεολαίας, (2021), “**Μάθε πώς να μην πέφτεις θύμα της παραπληροφόρησης!**”, URL: [https://youth.europa.eu/get-](https://youth.europa.eu/get-involved/%23eu youth4peace/dont-be-duped-disinformation-heres-how_el)

[involved/%23eu youth4peace/dont-be-duped-disinformation-heres-how_el](https://youth.europa.eu/get-involved/%23eu youth4peace/dont-be-duped-disinformation-heres-how_el)

Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου- Naja Bentzen (2017), “*Πώς να εντοπίζετε τις ψευδείς ειδήσεις*”,

URL:[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/599386/EPRS_ATA\(2017\)599386_EL.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2017/599386/EPRS_ATA(2017)599386_EL.pdf)

eSafetyCommissioner, (2024), “*Fake News*”, URL: <https://www.esafety.gov.au/young-people/fake-news>

Ο οδηγός δημιουργήθηκε στα
πλαίσια του προγράμματος:
«Δράσεις ενίσχυσης της ενεργού
πολιτείας»
για τις ανάγκες της δράσης:

**« Fake News και Κοινωνική
Αδικία: Η Δύναμη της Κριτικής
Σκέψης για Δίκαιες Εκβάσεις»**

που υλοποιήθηκε από τους
μαθητές της Γ' Λυκείου του
1^{ου} ΕΠΑΛ Ρόδου